

Kaupunginhallitus	§ 219	22.06.2020
Kaupunginhallitus	§ 247	29.06.2020
Kaupunginhallitus	§ 255	05.08.2020
Kaupunginhallitus	§ 273	10.08.2020
Yhteistyötoimikunta	§ 42	07.09.2020

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta ja maakuntien perustamista koskevaksi lainsäädännöksi

470/00.000/2019

KH § 219

Selostus:

Sosiaali- ja terveysministeriö on 15.6.2020 lähettänyt liitteenä A olevan lausuntopyynnön, johon tulee vastata 25.9.2020 klo 16.00 mennessä. Lausuntopyyntöön liittyvä koko materiaali on saatavilla <https://soteuudistus.fi/lakiluonnos-15.6.2020>

"Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö valmistelevat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta ja maakuntien perustamista sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta hallitusohjelman mukaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot liitteenä olevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Myös muut kuin jakelussa mainitut tahot voivat antaa asiassa lausuntonsa.

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaisesti Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus ja perustetaan maakunnat. Uudistuksessa on hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille, parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua.

Pelastustoimen uudistuksen tavoitteena on turvata pelastustoimen palvelujen saatavuus, kattavuus ja laatu myös tulevaisuudessa. Uudistuksen tavoitteena on kehittää ja tukea pelastustoimen valtakunnallista tehokkuutta ja yhdenmukaisuutta. Uudistuksella vastataan pelastustoimen haasteisiin vahvistamalla toimialan valtakunnallisia voimavaroja, kehittämällä toimialan johtamista ja ohjausta sekä tiivistämällä alan toimijoiden yhteistyötä. Tavoitteena on varmistaa myös, että maakuntien pelastuslaitoksilla on mahdollisuus tuottaa ensihoitopalveluja koko maassa. Näin

varmistetaan jatkossakin pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutuotannon toiminnallinen ja kustannustehokkuus.

Pyydämme arvioimaan lausunnoissanne näiden tavoitteiden toteutumista ehdotetuilla säännöksillä.

Tavoitteet

Lausuntopyyntöä kohteena olevalla hallituksen esitysluonnoksella ehdotettaisiin säädettäväksi uuden hallintotason perustamisen ja toiminnan kannalta keskeiset lait, joita olisivat maakuntalaki, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, laki pelastustoimen järjestämisestä sekä niiden yhteinen voimaannanolaki, maakuntien rahoituslaki sekä ehdotukset kuntien rahoitusta koskevan lainsäädännön, verolainsäädännön, maakuntien ja kuntien henkilöstöä koskevan lainsäädännön sekä eräiden yleishallintoa koskevien lakien muuttamiseksi. Perustettaville uusille maakunnille siirrettäisiin vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä.

Luonnoksen sisältämä sote-maakuntien laskennallinen rahoitusmalli perustuu pääosin tarveperusteiseen ja olosuhdetekijät huomioivaan rahoitukseen. Muun ohella lausunnoissa pyydetään kiinnittämään erityistä huomiota ja lausumaan siitä, kuinka rahoitusratkaisun eri määräytymistekijät vastaavat sote-maakunnille niiden lakisääteisten tehtävien rahoitustarvetta. Sote-maakuntien laskennallista rahoitusmallia tarkastellaan uudelleen lausuntopalautteen perusteella.

Lisäksi pyydämme maakuntajaon osalta lausumaan kahdesta vaihtoehdosta, joissa Enonkoski, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava sijoittuisivat vaihtoehtoisesti joko Pohjois-Savon maakuntaan taikka nykyisen maakuntajaon mukaisesti Etelä-Savon maakuntaan. Näiden vaihtoehtojen vaikutuksia on esitelty hallituksen esitysluonnoksen vaikutusarvioinnin taustamuistiossa, liitteessä 3. Lausuntokyselyssä on aluejaosta kohdennetut kysymykset sekä mahdollisuus perustella vastausta vapaamuotoisesti. Myös aluejako ratkaistaan lausuntokierroksen jälkeen."

Kaupunginjohtajan johtoryhmä on käsitellyt asiaa kokousmateriaalina olevan toimeksiannon mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajat yhdessä esittelijän kanssa ovat suunnitelleet kokousmateriaalina olevan lausunnon valmisteluajataulun.

(Valmistelu: hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus, puh 044-4174041)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää kokoontua liitteenä oleviin valmistelukokouksiin osana sote-lausunnon valmistelua. Lisäksi kaupunginhallitus päättää neuvotella sekä Mikkelin että Kuopion kaupunginhallitusten kanssa. Näihin kokouksiin kutsutaan myös valtuustoryhmien puheenjohtajat.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että kaupunginhallitus siirtää asian käsittelyn 29.6.2020 kokoukseen.

Päätös:
KH § 247

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan muutetun esityksen.

Selostus:

Kaupunginhallitus käsittelee asian.

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää kokoontua liitteenä oleviin valmistelukokouksiin osana sote-lausunnon valmistelua. Lisäksi kaupunginhallitus päättää neuvotella sekä Mikkelin että Kuopion kaupunginhallitusten kanssa. Näihin kokouksiin kutsutaan myös valtuustoryhmien puheenjohtajat.

Käsittely:

Hallintosäännön § 35 mukaan puheenjohtaja saattoi Sanna Metsälän esteellisyyden kaupunginhallituksen ratkaistavaksi. Sanna Metsälä antoi selvityksen seikoista, joiden mukaan hän ei olisi esteellinen asian käsittelyssä. Tämän jälkeen Sanna Metsälä poistui kokouksesta esteellisyysasian käsittelyn ajaksi. Äänestyksessä Backman Anja, Tahvanainen Karri, Kristiansson Olli-Pekka, Puputti Seija, Makkonen Aila ja Stenberg Eija äänestivät sen puolesta, että Sanna Metsälä ei ole esteellinen asian käsittelyssä. Kukkonen Juha, Suomalainen Tuukka ja Torikka Kirsi äänestivät sen puolesta, että Sanna Metsälä on esteellinen asian käsittelyssä. Jonne Tynkkynen äänesti tyhjää.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen äänin 6-3 päättäneen, että Sanna Metsälä ei ole esteellinen asian käsittelyssä.

Sanna Metsälä palasi kokoukseen.

Kaupunginjohtaja täydensi esitystään siten, että edellämäinnittujen lisäksi Savonlinnan kaupunki neuvottelee Essoten kanssa yhdessä Sosterin kanssa.

Kaupunginhallitus kutsuu kuultavaksi lisäksi Sosterissa toimivat henkilöstöjärjestöjen edustajat ja vanhusneuvoston puheenjohtajan. Kaupunginhallitus pitää valmistelukokouksen 5.8.2020 klo 16.00

Seija Puputti teki Sanna Metsälän, Eija Stenbergin ja Karri Tahvanaisen kannattaman esittelijän esityksestä poikkeavan

muutosesityksen: "Kaupunginhallitus asettaa Sotema-valmistelutyöryhmän, jonka tehtävänä on ohjata ja osallistua, valtuuston 28.10.2019, 110 § päätökseen pohjaten, Savonlinnan kaupungin lausunnon valmisteluun sosiaali- ja terveyspalveluiden -ja maakuntauudistukseen liittyvästä lainsäädännöstä. Sotema-valmistelutyöryhmä osallistuu kuulemistilaisuuksien taustamateriaalien valmisteluun, tarvittavien konsultointiselvitysten valintaan sekä sotema-asiaa koskeviin neuvotteluihin ja muihin tapaamisiin yhdessä kaupunginjohtajan kanssa. Lisäksi kaupunginhallitus laatii viestintäsuunnitelman sotema-lausunnon antamiseen ja yhteistyöneuvotteluihin liittyen. Kaupunginhallitus päättää kokoontua liitteenä oleviin valmistelukokouksiin osana sote-lausunnon valmistelua. Kaupunginhallitus valitsee sote- maakuntavalmistelutyöryhmän jäsenet."

Juha Kukkonen teki seuraavan muutosesityksen:

"Muutosesitys Savonlinnan kaupunginhallituksen kokous 29.6.2020 § 247

Kannatan kaupunginjohtajan esitystä ja sen täydennystä pykälässä 247, mutta en kannata Seija Puputin esittämää valmistelutyöryhmää. Mutta jos kaupunginhallitus aikoo valita erillisen valmistelutyöryhmän, esitän sen valinnassa huomioitavaksi seuraavia näkökohtia.

Kaupunginhallituksen on valittava näkökulmaltaan sote-toimintojen sopeuttamistyöryhmä, ei säilyttämistyöryhmää.

Seija Puputti lähetti kolmen viikon sisällä jo viidennen version ehdotuksesta liittyen sote- ja maakuntauudistuksesta annettavaan lausuntoon. Kun kaupunginjohtajan esityksessä kaikki kaupunginhallituksen jäsenet pääsisivät tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti osallistumaan lausunnon laatimisprosessiin, mikä lisäarvo on sillä, että muutosehdotuksen mukaan valmistelun päälle perustetaan vielä yksi työryhmä.

Nyt on tilanne muuttunut viime syksystä radikaalisti siten, että jos Savonlinna pääsisi sote-suuntauksensa mukaisesti Pohjois-Savon soteen, valtioneuvosto tulisi vaatimaan Savonlinnalta myös siirtymistä Pohjois-Savon maakuntaan. Sote-uudistuksesta vastaava ministeri lupasi viime syyskän neuvonpidoissa Savonlinnalle vapauden valita haluamansa sairaanhoitopiiri yhteistyökumppanikseen. Silloin ministeri ei maininnut, että hän aikoo sitoa Savonlinnan päätöksen siihen, että jos kaupunki valitsee sote-suuntauksen Pohjois-Savoon, silloin kaupungin on myös vaihdettava maakuntaa. Ministerin lupaus ei siten pitänyt, vaan valtioneuvosto laittaa selkämme seinää vasten.

Alkuperäinen kaupunginhallituksen jäsenille esitetty "yhteistyöryhmä" olisi koostunut selvältä enemmistöltään sellaisista henkilöistä, jotka

olisivat olleet jo viime joulukuussa valmiita vaihtamaan myös maakuntaa. Kun nyt hallituksen esitys tulee olemaan todellakin aivan toinen kuin mihin olemme Savonlinnassa varautuneet, lausunnon valmistelussa on kuultava laajaa joukkoa organisaatioita, eikä alunperin esitetyssä työryhmässä ollut muita kuin kaupunginhallituksen ja -valtuuston jäseniä ja sote-alan edustajia. Mikä olisi ollut Sosterin edustajien panos arvioitaessa esimerkiksi tulevaisuuden koulutusalan ratkaisuja uudessa maakunnassa? Onko mielekästä perustaa erittäin monimutkaista valmistelukoneistoa, kun neljä puoluetta ja valtuuston enemmistö ovat jo ennen lakimuutosehdotusta lukinneet kantansa asiassa?

Kun minulle on tullut vasta nyt tietoon, että neljä savonlinnalaista puolue ryhmää on ollut jo viime joulukuussa valmiita maakunnan vaihtoon ja ovat ilmoittaneet valmiutensa ministerille, millaiseen tietoaaineistoon, taloudellisiin laskelmiin, vaikutusarvioihin tai muuhun analyysiin puolueiden kanta on perustunut?

Kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat lähettivät kaupunginhallituksen jäsenille yhteistyötarjouksen ehdotuksella, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja kutsuisi viipymättä koolle ylimääräisen kaupunginhallituksen kokouksen päättämään yhdeksän jäsenen sote-työryhmästä, johon he ehdottivat itse mukaan luettuina kolme kokoomuslaista jäsentä, kolme keskustalaista, kaksi sosialidemokraattista ja yhden kristillisdemokraatin. Perussuomalainen kaupunginhallituksen jäsen ei voinut kannattaa tällaista yhteistyötarjousta.

Ehdotetun sote-maakuntatyöryhmän tarkoitus on valmistella sosiaali- ja terveysministeriölle lausuntoehdotus sote- ja maakuntauudistuksen lakiesityksistä.

Jos on tärkeä tarve perustaa työryhmä sote-maakuntalainsäädännöstä annettavaa lausuntoa varten, ensimmäiseksi olisi unohdettava kova kiire. Toiseksi olisi toimittava järkipäisesti ja vältettävä tilannetta, että päätös tehtäisiin kiireellä ilman huolellista valmistelua. Kolmanneksi työryhmän olisi koostuttava organisaatio-, hallinto- ja sosiaali- ja terveydenhuollon talous- ja organisaatioasiantuntijoista. Neljänneksi työryhmän jäseniltä olisi vaadittava realismin tajua sekä kykyä ja valmiutta Savonlinnan sote-järjestelmän nykytilan tosiasioiden tunnistamiseen ja tunnustamiseen. Viidenneksi olisi vältettävä tilannetta, että työryhmän jäsenet koostuisivat poliitikoista, jotka haluavat vain säilyttää entistä eivätkä uudistaa, kehittää ja tehostaa.

Savonlinnan seudun sairaanhoitopiiri on koko maan kallein ja tehottomin. Savonlinnalaisten etu ei ole säilyttää kyseenalaista ykkössijaa jatkossa.

Jos työryhmä olisi tarpeen perustaa, sen olisi pystyttävä valmistelemaan lausuntoehdotus, joka voisi olla Savonlinnan seudun linjaus sellaiseen uuteen järjestelmään, jolla turvattaisiin alueen asukkaille riittävät sote-palvelut huomattavasti nykyistä pienemmillä kustannuksilla.

Savonlinnaan olisi jo vuosia sitten pitänyt perustaa usean alan asiantuntijoiden työryhmä valmistelemaan sairaanhoitopiirin organisaation ja talouden sopeuttamista palvelutarpeeseen ja toiminnan huomattavaan tehostamiseen. Tämä työ olisi pitänyt tehdä silloin, kun sairaanhoitopiirin nykyiset omistajat olisivat voineet itse päättää sopeutuksesta. Tällaiseen veronmaksajien etuun perustuvaan valmisteluun sote-työryhmää ehdottavat eivät ole olleet valmiita.

Kun Savonlinnan sote-kustannukset ylittävät tarvevakioidut kustannukset noin 23 miljoonalla eurolla vuosittain, miten kaavailtu työryhmä suhtautuisi valmistelutyössään tähän sairaanhoitopiirin suurimpaan ongelmaan. Olisi ollut järkevää sopeuttaa toiminta omin voimin ja päätöksin ennen siirtymistä toisen sairaanhoitopiirin kanssa käytävään yhteistyöhön tai sulautumiseen. Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin osana Savonlinnan seudun soten sopeutuksesta päättävät tulevaisuudessa myös muut kuin Savonlinna, Rantasalmi, Sulkava ja Enonkoski. Vieläkään ei ole myöhäistä perustaa työryhmää sopeuttamaan Sosteri nykyisen palvelutarpeen mukaiseen kokoon.

Johtopäätös on, että Savonlinna ja Savonlinnan seutu tarvitsee sote-palvelujen sopeuttamistyöryhmän, ei säilyttämistyöryhmää.

Alle on kirjattu FCG:n Savonlinnan ja vertailukuntien vuoden 2018 nettokustannusvertailu. Siitä käy huolestuttavalla tavalla ilmi, kuinka suuret Savonlinnan sote-menot ovat, ja kuinka paljon suuremmat ne ovat muihin Suomen kuntiin nähden. Säästöpotentiaali on valtava. Jos kaupunginhallitus valitsee valmistelutyöryhmän, sen tehtävä olisi tunnistaa kaupungin suurin ongelma eli valtavat sote-kustannukset ja kiinnittää valmistelutyössään ja muutoksen hallinnassa huomionsa Savonlinnan kaupungin ja sairaanhoitopiirin sote-kustannusten huomattavaan alentamiseen.

*Nettokustannusten vertailu Savonlinnan kaupunki 6.11.2019 FCG
Heikki Miettinen*

Savonlinnan soten toteutuneet menot vuonna 2018 ja säästöpotentiaali osa-alueilla. Säästöpotentiaali syntyy kun toteutuneiden menojen summasta erotetaan tarvevakioidut menot.

Perusterveydenhuollon avohoito 14,44 M€, säästöpotentiaali 2,95 M€

*Suun terveydenhuolto 2,44 M€, säästöpotentiaali 0,09 M€
Erikoissairaanhoido 58,79 M€, säästöpotentiaali 16,66 M€
Lastensuojelu ja perheiden palvelut yhteensä 6,84 M€,
säästöpotentiaali 1,13 M€ Lastensuojelun avohuoltopalvelut 1 M€,
säästöpotentiaali 0,4 M€ Lastensuojelun laitos- ja perheh. 5,19 M€,
säästöpotentiaali 2,18 M€ Muut lasten ja perh. avopalvelut 0,65 M€,
ei säästöpotentiaalia Ikääntyneiden palvelut yhteensä 39,12 M€,
säästöpotentiaali 5,88 M€ Ikääntyneiden laitoshoido 2,88 M€,
säästöpotentiaali 2,88 M€ Perusterveydenhuolto vuodeosastohoido
7,16 M€, säästöpotentiaali 2,76 M€ Ikääntyneiden ymp.vrk hoivan
as.palv. 4,33 M€, ei säästöpotentiaalia Kotihoito 13,14 M€,
säästöpotentiaali 6,39 M€ Muut ikääntyneiden palvelut 11,61 M€,
säästöpotentiaali 9,55 M€ Vammaisten palvelut yhteensä 19,7 M€,
säästöpotentiaali 10,13 M€ Vammaisten laitoshoido 2,19 M€,
säästöpotentiaali 1,9 M€ Vammaisten ymp. vrk. hoivan asumispalv.
5,69 M€, säästöpotentiaali 1,78 M€ Muut vammaisten palvelut 11,82
M€, säästöpotentiaali 7,74 M€ Päihdehuollon erityispalvelut 1,07 M€,
säästöpotentiaali 0,62 M€ Työllistymistä tukevat palvelut 4,24 M€,
säästöpotentiaali 3,09 M€ Ympäristöterveydenhuolto 0,89 M€,
säästöpotentiaali 0,57 M€ Muu sosiaali- ja terveystoiminta 3,98 M€,
säästöpotentiaali 2,62 M€."*

Puheenjohtaja totesi, että Juha Kukkosen esitys raukesi kannattamattomana.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, oli asiassa suoritettava äänestys.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä kaupunginjohtajan esityksen puolesta annettiin 6 jaa -ääntä (Backman Anja, Kristiansson Olli-Pekka, Kukkonen Juha, Tynkkynen Jonne, Suomalainen Tuukka ja Torikka Kirsi) ja Seija Puputin esityksen puolesta 5 ei -ääntä (Tahvanainen Karri, Metsälä Sanna, Puputti Seija, Makkonen Aila ja Stenberg Eija).

Päätös: Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen kaupunginjohtajan esityksen.

Toimenpiteet:
KH § 255

Hallintopäällikkö

Selostus: Liitteenä A on sote-lausunnon valmisteluun liittyvät ennakkokysymykset ja kuulemissuunnitelma valmistelua varten.

(Valmistelu: hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus, puh 044-4174041)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteessä A olevan kuulemissuunnitelman ja ennakkokysymykset.

Käsittely:

Lea Sairanen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 17.35.

Kaupunginhallituksen jäsen Eija Stenberg teki seuraavan, Sanna Metsälän ja Aila Makkosen kannattaman esityksen kaupunginhallituksen puheenjohtajan esteellisyydestä:

"Esitän, että kaupunginhallitus käsittelee kaupunginhallituksen puheenjohtaja Kirsi Torikan jääviyden sote-lakiluonnoksen käsittelyssä. Perusteluna on Puheenjohtaja Kirsi Torikan virkasuhde Itä-Savon sairaanhoitopiirissä.

Hei!

Kysyn jääviyksiä sote lakiluonnoksen käsittelyssä.

Toinen kysymys liittyy kaupunginhallituksen puheenjohtajaan. Hän työskentelee Itä-Savon sairaanhoitopiiriltä Sosterilla ja on maakuntahallituksen varajäsen. Onko hänellä jääviys asian käsittelyyn?

Meillä aletaan käsitellä asiaa ensiviikolla.

Yt. eija stenberg

Vastaus kuntaliitosta....

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan kohdalla suosittelisin itsensä jääväämistä."

Kaupunginlakimies saaman kannanoton mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtaja ei ole esteellinen käsittelemään sote-lausuntoasiaa.

Kaupunginjohtaja teki kaupunginlakimiehen saaman kannan mukaisesti esityksen, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja ei ole esteellinen asian käsittelyssä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Kirsi Torikka ja valtuustoryhmien puheenjohtajat Esa Valkonen ja Mustonen poistuivat kokouksesta äänestyksen ajaksi.

Kokouksessa tämän asian kohdalla puheenjohtajana toimi 1. varapuheenjohtaja Eija Stenberg.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu esitys esteellisyydestä, tulee toimielimen ratkaista asia hallintosäännön 25§:n mukaisesti.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen:
kaupunginhallituksen puheenjohtaja ei ole esteellinen JAA ja on esteellinen EI

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 3 jaa -ääntä (Juha Kukkonen, Eero Piironen, Tuukka Suomalainen) ja 7 ei -ääntä (Anja Backman, Karri Tahvanainen, Olli-Pekka Kristianson, Sanna Metsälä, Seija Puputti, Aila Makkonen, Eija Stenberg)

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen äänin 7-3 päättäneen, että Kirsi Torikka on esteellinen asian käsittelyssä.

Tuukka Suomalainen, Eero Piironen, Juha Kukkonen ja Janne Laine jättivät pöytäkirjaan seuraavan eriävän mielipiteensä:
Palvelussuhdejääviys ei koske kaupunginhallituksen puheenjohtajaa kaupunginlakimiehen kannan mukaisesti.

Kaupunginjohtaja muutti esitystä seuraavasti:
Asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan muutetun esityksen.

Puheenjohtaja ilmoitti, että pidetään 10 min. kokoustauko klo 18.05.
Kokous jatkui klo 18.20.

KH § 273

Selostus: Kaupunginhallitus on 10.8.2020 §:ssä 272 päättänyt kumota itseoikaisuna kaupunginhallituksen 5.8.2020 § 255 päätöksen.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 15.6.2020 lähettänyt liitteenä A olevan lausuntopyynnön, johon tulee vastata 25.9.2020 klo 16.00 mennessä. Lausuntopyyntöön liittyvä koko materiaali on saatavilla <https://soteuudistus.fi/lakiluonnos-15.6.2020>

Liitteenä B on kuulemissuunnitelma valmistelua varten.

Essote on lähettänyt liitteenä C olevan kirjeen, jossa on ehdotus neuvotella ja päättää Etelä-Savon maakunnan sosiaali- ja terveystalouden sekä keskussairaaloitten työntekijä- ja toiminnasta ennen lausuntojen antamista sote-uudistuksen lakiluonnoksesta.

(Valmistelu: hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus, puh

044-4174041)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää kokoontua liitteessä B oleviin kuulemiskokouksiin.
Näihin kokouksiin kutsutaan myös valtuustoryhmien puheenjohtajat.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja täydensi esitystään siten, että

- Samiedun edustajat kutsutaan kuultavaksi ti 11.8.2020 klo 16.00.
- Kaupunginhallitus neuvottelee Essoten kutsun mukaisesti Mikkelin kaupungin ja Essoten kanssa yhteistyössä Sosterin kanssa.
- Kaupunginhallitus antaa Sosterille toimeksiannon osallistua kyseiseen neuvotteluun ke 12.8.2020 klo 13.00.
- Kyseiseen 12.8.2020 neuvotteluun osallistuvat myös kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto.
- Mahdollisiin muihin lausuntoa koskeviin neuvotteluihin osallistuu kaupunginjohtajan lisäksi kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto.
- Kaupunginhallituksen 24.8.2020 kokous siirretään pidettäväksi 26.8.2020 klo 18.00.
- Lisäksi kaupunginhallitus pyytää asiasta lausunnot vanhusneuvostolta sekä Järjestöalo Kolomoselta (kolmas sektori).

Sanna Metsälä teki seuraavan muutosesityksen:

"Ennakkokysymykset käsittelevät asioita, joihin kuultavilla ei ole toimivaltaa luvata eikä sopia, jolloin niistä johtopäätösten tekeminen on perusteetonta.

Sairaanhoitopiirit lakkaavat sote-maakuntien toiminnan käynnistymisen vuoksi vuoden 2022 lopussa.

Sotemaakuntalain 1. luvun 1. § mukaan nykyiset maakuntajakolaissa tarkoitetut maakunnat lakkaisivat ja lailla säädettäisiin uudesta maakuntajaosta, joka toimisi pääosin myös sotemaakunta-aluejaon pohjana.

Valtioneuvoston 11.6. asettaman aluehallinnon ja monialaisten maakuntien selvitystyön myötä ratkeaa millä edellytyksin ja mitä tehtäviä kunnilta, kuntayhtymiltä ja valtiolta voitaisiin siirtää sote-uudistuksessa muodostettaville itsehallinnollisille alueille.

Näillä perusteilla kuultavilta kysytään:

Mitä vaikutuksia toimintaanne on sillä, että kuuluvatko Itä-Savon kunnat Pohjois-Savoon tai Etelä-Savoon?

Lisäksi esitän, että kaikissa neuvotteluissa

sote-maakuntalakilausuntoon liittyen mukana on koko

kaupunginhallitus tai kaupunginjohtajan lisäksi kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto"

Juha Kukkonen teki seuraavan muutosesityksen: *Kysymyksiä Sosterille ja muille sairaanhoitopiireille*

Miten suuret ovat Sosterin hallintomenot vuodessa?

Miten paljon hallintomenoja voitaisiin vähentää sairaanhoitopiirien yhteistyöllä tai sulautumisella sairaanhoitopiiriin (Essote vs. PSSHP)?

Mitä muita tehtäviä (hallinnon purkamisen lisäksi) lakkautetaan Savonlinnan yksiköissä, jotta todelliset menot saadaan nykyistä lähemmäs tarvevakioituja menoja?

Onko Savonlinnan varauduttava siihen, että tulevaisuudessa meillä on Savonlinnassa yksi suuri terveyskeskusyksikkö keskussairaalan sijaan?

Koska Savonlinnan budjettimäärärahat eivät suurten sote-kustannusten vuoksi nykyisinkään riitä laita-alueiden tasapuoliseen kehittämiseen, väestön määrä kylillä vähenee väistämättä. Se johtaa jo lyhyellä aikavälillä terveystalouden heikkenemiseen tai kokonaan lakkauttamiseen laita-alueilla. Miten Sosteri on ajatellut pureutua muutoksessa tähän ongelmaan?

Aikooko Sosteri ratkaista sote-muutoksessa Savonlinnan alueen suuret sote-kustannusten aiheuttaman ongelman? Säästöpotentiaali toteutuneiden sote-menojen ja tarvevakioitujen sote-menojen välillä on nykyisellään noin 23 miljoonaa euroa vuodessa (vastaa noin 4 %-yksikön kuntaverotuottoa).

Savonlinnan soten toteutuneet menot vuonna 2018 ja säästöpotentiaali osa-alueilla. Säästöpotentiaali syntyy kun toteutuneiden menojen summasta erotetaan tarvevakioidut menot. Perusterveydenhuollon avohoito 14,44 M€, säästöpotentiaali 2,95 M€ Suun terveydenhuolto 2,44 M€, säästöpotentiaali 0,09 M€ Erikoissairaanhoito 58,79 M€, säästöpotentiaali 16,66 M€ Lastensuojelu ja perheiden palvelut yhteensä 6,84 M€, säästöpotentiaali 1,13 M€ Lastensuojelun avohuoltopalvelut 1 M€, säästöpotentiaali 0,4 M€ Lastensuojelun laitos- ja perheh. 5,19 M€, säästöpotentiaali 2,18 M€ Muut lasten ja perh. avopalvelut 0,65 M€, ei säästöpotentiaalia Ikääntyneiden palvelut yhteensä 39,12 M€, säästöpotentiaali 5,88 M€ Ikääntyneiden laitoshoido 2,88 M€, säästöpotentiaali 2,88 M€ Perusterveydenhuolto vuodeosastohoito 7,16 M€, säästöpotentiaali 2,76 M€ Ikääntyneiden ymp.vrk hoivan as.palv. 4,33 M€, ei säästöpotentiaalia Kotihoito 13,14 M€, säästöpotentiaali 6,39 M€ Muut ikääntyneiden palvelut 11,61 M€, säästöpotentiaali 9,55 M€ Vammaisten palvelut yhteensä 19,7 M€, säästöpotentiaali 10,13 M€ Vammaisten laitoshoido 2,19 M€, säästöpotentiaali 1,9 M€ Vammaisten ymp. vrk. hoivan asumispalv. 5,69 M€, säästöpotentiaali 1,78 M€ Muut vammaisten palvelut 11,82 M€, säästöpotentiaali 7,74 M€ Päihdehuollon erityispalvelut 1,07 M€, säästöpotentiaali 0,62 M€ Työllistymistä tukevat palvelut 4,24 M€, säästöpotentiaali 3,09 M€ Ympäristöterveydenhuolto 0,89 M€, säästöpotentiaali 0,57 M€ Muu sosiaali- ja terveystoiminta 3,98 M€, säästöpotentiaali 2,62 M€."

Puheenjohtaja totesi, että Sanna Metsälän ja Juha Kukkosen esitykset raukesivat kannattamattomina.

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Toimenpiteet Hallintopäällikkö

Selostus: **Kaupunginhallituksen 7.9.2020 esityslistan mukainen selostus:**

Savonlinnan kaupunginvaltuusto on 28.10.2019 päättänyt § 110, että

1. Itä-Savon sairaanhoitopiiri voi jatkaa valmistelua **erikoissairaanhoidon, sekä jatkossa myös perusterveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden turvaamiseksi ja kehittämiseksi Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kanssa.**
2. Se esittää sosiaali- ja terveysministeriölle Savonlinnan kaupungin osallistumisesta **Pohjois-Savon sote-valmisteluun.**
3. Savonlinnan kaupunki on yhdessä alueen kuntien ja Itä-Savon sairaanhoitopiirin kanssa valmistelemassa tulevaa **maakuntasotea** Pohjois-Savoon.
4. Savonlinnan keskussairaalassa tulee jatkossa turvata asetusmuutoksella ja hallitusohjelman mukaisilla erillispäätöksillä erikoissairaanhoidon päivystys, sekä riittävä päiväaikainen toiminta. (Keskittämisasiasetus ja siihen liittyvät toimenpiteet, hallitusohjelman sivu 149.)"

Päätöksen valmistelun lähtökohtana oli, että Savonlinna säilyy osana Etelä-Savon maakuntaa. Valmistelu Pohjois-Savon maakuntasoten osalta ei ole edennyt.

Vuonna 2015 on annettu maakuntasuuntautumisesta lausunto. Tilanne on kuitenkin muuttunut siitä oleellisesti, koska silloin Savonlinnassa oli Itä-Suomen yliopiston kampus ja vahvoja yhteistyöhankkeita etenemässä neuvotteluissa. Itä-Suomen yliopiston opettajankoulutuslaitos ja matkailun opetus- ja tutkimuslaitos on siirretty Joensuuhun. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu oli tuolloin suhteessa pieni toimija Savonlinnassa. Tämän jälkeen ammattikorkeakoulukampusta on erillisillä yhteistyötoimilla: LUKE:n, maakuntaliiton, Aalto-yliopiston ja elinkeinoelämän kautta vahvistettu. Ammattikorkeakoulun opiskelijamäärä on kasvamassa 700 opiskelijasta 1400 opiskelijaan. Lisäksi ammattikorkeakoulu yhteistyöhön rakentuen on laajennut Savonlinnan teknologiapuistoa merkittävästi. Ammattikorkeakouluyhteistyö on perustunut tiiviiseen yhteistyöhön Mikkelin kaupungin kanssa.

Maan hallitus on nyt pyytänyt lausunnon, johon on kytketty myös maakuntasuunta samaksi kuin sote-maakunta. Kaupunginhallitus on kuullut eri tahoja ja valmistelussa on tehty analyysyjä Etelä-Savon ja Pohjois-Savon vertailemiseksi ja vaikutusarvioinneiksi erityisesti keskussairaalan säilymisen, ammattikorkeakoulun ja Samiedun kehittymisen ja toimintaedellytysten sekä aluekehitysrahoitusmahdollisuuksien ja edunvalvonnan näkökulmista.

Valmistelussa laadittu arvio eri maakuntavaihtoehtojen vaikutuksista Savonlinnan kaupungille on liitteenä D.

Savonlinnan keskussairaalan nykytason säilyttäminen molemmissa vaihtoehdoissa Etelä- tai Pohjois-Savossa on haasteellista ja molemmissa vaihtoehdoissa on erittäin isot riskit sairaalan toimintojen heikentymiselle. Sosterin hallitus ja johto näkee ainoana mahdollisuutena keskussairaalan säilyttämisessä Pohjois-Savon sotealueen. Sosterin kuntayhtymähallituksen päätös 25.8.2020 § 85 on kokousmateriaalina.

Kuulemisissa on esiin tullut Kuopion näkökulmasta priorisoituna huolena ERVA-alueen yhtenäisyyden säilyttäminen, jossa Itä-Savon irrottautumista Etelä-Savosta ei nähdä hyvänä kehityksenä ERVA-alueen yhtenäisyydessä. Pohjois-Savossa riskinä nähdään se, että Mikkeli on suurin palvelujen ostaja KYS:sta.

Työnjaon valmistelu ja toimeenpano eivät myöskään Pohjois-Savossa ole edenneet, jolloin valmista mallia Savonlinnan keskussairaalan säilymiseksi Pohjois-Savossa ei ole. Sosterin ja KYS-Ervan välisen yhteistyöselvityksen eteenpäinvieminen on pysähtynyt Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hallituksessa (21.10.2019 § 121).

Pohjois-Savossa mahdollisuudet suoritteiden siirtämiseksi Savonlinnaan voisivat olla paremmat, jos tahtotilaa löytyy. Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin johtaja ei kuulemisissa ottanut kantaa, voidaanko Pohjois-Savosta siirtää suoritteita Savonlinnaan ja näin vahvistaa Savonlinnan keskussairaalan asemaa.

Henkilöstöresurssien riittävyys sekä Pohjois-Savon että Etelä-Savon sairaanhoitopiirien osalta on tullut kuulemisissa esille kyseenalaisena.

Kuopion edustajien mukaan Pohjois-Savon sisällä tarkoituksena on pitää huolta tasapuolisesti kehityksestä myös Varkauden ja Iisalmen osalta. Pohjois-Savon kunnissa ei ole keskussairaala Iisalmissa eikä Varkaudessa, joten kysymykseksi tulee Savonlinnan

keskussairaalan asema.

Tahtotilan löytyminen sille, että muu alue Pohjois-Savossa olisi valmis rahoittamaan Savonlinnan keskussairaalan ylläpitämistä, on riski.

Etelä-Savossa riskinä on pienentyvä väestöpohja ja sitä kautta vaikeus tehdä toimivaa työnjakoa. Riskinä on myös, saadaanko Etelä-Savossa luotua toimiva työnjakomalli siten, että Savonlinnan keskussairaalan asema säilyy.

Suoritteiden määrä sekä Pohjois-Savon että Etelä-Savon sairaanhoitopiireissä on kasvava ainakin vuoteen 2035 saakka, koska väestön ikärakenne on vanheneva ja palvelutarve kasvava. Pohjois-Savossa suoritteiden määrän kasvu on Etelä-Savoon verrattuna suurempi.

Kaupunginhallituksessa olleiden tahojen hyväksymät kuulemismuistiot ovat kokousmateriaalina.

Molempien sote-maakuntavaihtoehtojen osalta keskussairaalan turvaamiseksi tarvitaan lainsäädäntömuutokset terveyden -huoltolakiin ja keskittämisasetukseen. Voimassa ja lausunnolla olevalla lainsäädännöllä ei turvata Savonlinnan keskussairaalan säilymistä tulevassa Sote-maakunnassa. Keskussairaalan säilyminen on elintärkeää Savonlinnan seudun elinvoiman ja palvelujen osalta Savonlinnan kaupungille. Savonlinnan keskussairaalan tulevaisuus voidaan turvata vain kirjaamalla se kaikkien muiden keskussairaaloitten lisäksi terveydenhuoltolakiin sekä lisäksi samalla tulee väljentää keskittämisasetusta (Valtioneuvoston asetus erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä) siten, että Savonlinnassa voi jatkaa päivystystasoisien erikoissairaalan yksikkö. Lisäksi rahoituskriteereissä tulee huomioida nykyistä paremmin Itä-Savon saarisoitus

Etelä-Savossa Mikkeliällä ja Essote:lla on neuvotteluissa ollut tahtotila yrittää säilyttää Savonlinnassa keskussairaala ja saada asiasta neuvottelutulos, mutta riskinä on sote-maakunnan päätöksenteko. Mikkeli ja Essote ovat tämän suuntaisen neuvottelutuloksen toimielimissään hyväksyneet.

Itä-Savon sairaanhoitopiiri on 25.8.2020 päätöksellään § 85 todennut, että sillä ei ole lainsäädäntövalmistelun ollessa kesken tarvetta eikä perusteita jatkaa soteuudistusta koskevia neuvotteluja Essoten ja Mikkelin kaupungin kanssa.

Mikkelin kaupungilla ja Essotella on aktiivinen neuvotteluhalu pitää maakunta yhtenäisenä ja myönteinen tahtotila yhteisen Etelä-Savonsäilyttämiselle.

Savonlinnan kaupunginhallitus päätti 29.6.2020, että neuvotellaan Sosterin, Essoten ja Mikkelin kaupungin kanssa. Savonlinnan kaupungin valtuuston- ja hallituksen puheenjohtajisto on käynyt Mikkelin kaupungin, Sosterin ja Essoten kanssa neuvottelun 12.8.2020, jossa sovittiin, että neuvotteluja jatketaan virkamiestasolla. Savonlinnan kaupunginhallitukselle esitettiin 20.8.2020 viranhaltijatasolla (poislukien Sosterin viranhaltijat) sovittu neuvotteluesitys:

"- annetaan konserniohjeen mukainen toimintaohje Sosterin hallituksen sekä valtuuston Savonlinnan edustajille siten, että Sosteri osallistuu valmisteluun ja neuvotteluihin liittyen sosterin hallituksen tekemään päätökseen 25.8.2020 pykälässä 85.

- järjestetään neuvottelu, johon osallistuu Savonlinnan ja Mikkelin kaupunkien hallitukset sekä Sosterin ja Essoten kuntayhtymähallitukset. Lisäksi neuvotteluun kutsutaan KYS:n johto

- seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen valmistellaan ja neuvotellaan yhteistyösopimus päätettäväksi

- Etelä-Savon sote-maakunnassa on kaksi ympärivuorokautista perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystystä (mm. anestesiologia, sisätaudit ja kirurgia) ylläpitävää keskussairaalaa, toinen Mikkelissä ja toinen Savonlinnassa. Maakunnan synnytyssairaala on Mikkelissä.

- Maan hallitukselle tehdään yhteinen esitys siten, että terveydenhuoltolakiin linjataan, että kaikissa maan keskussairaaloissa (ml. Mikkelin ja Savonlinna) on ympärivuorokautinen erikoissairaanhoidon päivystystoiminta mukaan luettuna anestesiologia, sisätaudit ja kirurgia. Terveystoimintalaki tulee muuttaa siten, että Etelä-Savon sote-maakunnassa on kaksi keskussairaalaa. Myös keskittämisasiasetusta tulee lieventää siten, että tämä mahdollistuu.

- Tulevassa yhteisessä sote-maakunnassa työnjaon jatkokehittäminen tehdään siten, että sairaaloiden välillä yhteen lasketusti volyyymäärät pysyvät nykytasolla, mikä turvaa molemmissa sairaaloissa riittävän määrän sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoittelupaikkoja sekä sairaaloiden työntekijämäärät nykyisessä suhteessa.

- Työnjaon tarkempi valmistelu pitäisi tehdä Sosterin ja Essoten yhteistyönä siten, että Etelä-Savossa on kaksi nykyisentasoista päivystävää keskussairaalaa.

- Savonlinna on sote-maakunnan hallinnon keskuskaupunki. Sote-maakunnan ylin johto esikuntineen (esimerkiksi sote-maakuntajohtaja, talousjohtaja, hallintojohtaja ja henkilöstöjohtaja, esikuntahenkilöstö sekä tietohallintojohtaja ja ICT-yksikkö) sijoitetaan Savonlinnaan.

- Terveyspalvelujen johto sijoittuu Mikkeliin. Muu toimialajohto ja hallinnon muut työpaikat jaetaan työntekijämäärien suhteessa kaikkien kaupunkien kesken.

- Kehitysvammahuollon hallinto ja johto sijoittuvat Pieksämäelle.

- Etelä-Savon maakuntaliitto (nykyinen maakuntaliitto) jatkaa Mikkeliissä.

- Sote-maakunnan valmisteluhallituksen puheenjohtaja tulee Savonlinnasta

- Mikäli nykyinen Maakuntaliitto ja Ely-keskus sekä sote-maakunta yhdistetään jossain vaiheessa, sijoitetaan nykyisen Maakuntaliiton johto ja Ely-keskuksen toiminnot Mikkeliin sekä sote-tehtäväalueen hallintokeskus ja johto em. mukaisesti sekä Ely-keskuksen yrityskehittämisen- ja työllisyyspalvelujen palvelupiste Savonlinnaan.

- Savonlinna sitoutuu Etelä-Savon maakuntaan ja sote-maakuntaan.

- Mikkeli ja Savonlinna sitoutuvat tukemaan toisiaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa siten, että molemmissa säilyy ja kehittyy vuoden 2023 mukainen opiskelijamäärä (Mikkeliissä noin 3.700 ja Savonlinnassa noin 1.400) ja edistämään kaupunkien strategisia kehittämishankkeita ammattikorkeakoulussa."

Neuvottelumuistio 20.8.2020, joka sisältää Sosterin eriävä kannanoton on kokousmateriaalina.

Tarkoituksena oli jatkaa neuvotteluja ja laatia tarkempi yhteistoimintasopimus, joka olisi ollut ehdollinen riippuen Savonlinnan kaupunginvaltuuston sote-maakuntasuuntautumispäätöksestä. Jos kaupunginvaltuusto olisi päättänyt suuntautumisen Pohjois-Savoon, yhteistyösopimus olisi rauennut.

Savonlinnan kaupunginhallitus on 31.8.2020 §:ssä 323 päättänyt lopettaa neuvottelut Mikkelin kaupungin ja Essoten kanssa sekä lopettaa kuulemiset ja hylännyt 20.8.2020 neuvottelumuistion.

Essoten kuntayhtymä on käsitellyt käytyjä neuvotteluja kokouksessaan 27.8.2020 ja hyväksynyt osaltaan neuvottelut. Essoten pöytäkirjaote asiasta on kokousmateriaalina. Myös Mikkelin

kaupunginhallitus on tehnyt asiasta 31.8.2020 päätöksen, jonka pöytäkirjaote on kokousmateriaalina.

Kuulemisissa on tunnusteltu keskeisten toimijoiden sitoutumishalua Savonlinnan keskussairaalan säilyttämiseen Pohjois-Savossa ja Etelä-Savossa. Pohjois-Savossa mahdollisuutena olisi isompi väestöpohja, Yliopistollinen keskussairaala ja sen kanssa syvennettävä yhteistyö muun muassa koulutuksen ja hoitoketjujen osalta. Toisaalta Savonlinna joka tapauksessa kuuluu KYS-Erva alueeseen ja kuulemisissa KYS-Ervan johto on korostanut, että yhteistyötä voidaan kehittää ja vahvistaa, vaikka Savonlinna kuuluisi Etelä-Savoon. KYS-Ervan pitää kohdella tasapuolisesti alueellaan olevia sairaaloita. Pohjois-Savon suunnalta on tullut sinne suuntautumista kannattavia kannanottoja, mutta myös kantaa, että Pohjois-Savolle tärkeintä on säilyttää Ervan yhtenäisyys, jota Savonlinnan suuntautuminen Pohjois-Savoon saattaa riskeerata. Pohjois-Savon edustajien taholta on tullut kuulemisissa esiin, että Savonlinnan keskussairaalan säilyminen edellyttää pysyvää lisärahoitusta mahdollisen maakuntavaihdoksen yhteydessä.

Sosterin ja KYS-Ervan välisen yhteistyöselvityksen eteenpäinvieminen on pysähtynyt Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hallituksessa (21.10.2019 § 121). Kuulemisessa tuli myös esiin, että Savonlinnan keskussairaala ei olla valmiita Pohjois-Savossa säilyttämään ilman, että valtio järjestää pysyvän lisärahoituksen sairaalan ylläpitämiseksi. Haasteena on Savonlinnan kalliit sotekulut.

FCG:n odotekustannusten perusteella säästöpotentiaali Itä-Savon sairaanhoitopiiriin/Savonlinnan keskussairaalan kustannusrakenteessa tarvevakioitujen kustannusten osalta vuositasolla on n. 26 milj. euroa, josta keskussairaalan osuus on kuitenkin vain n.10 milj. €.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin pääomien poistokulut ovat vuonna 2021 taloussuunnitelman mukaan 131 €/asukas. Essotessa pääomien poistokulut ovat vuonna 2021 taloussuunnitelman mukaan 77 €/asukas.

Ministeriön tekemät soterahoituslaskelmat osoittavat, että Pohjois-Savossa on huomattavasti suurempi paine tehdä nopeita tasapainottoimenpiteitä verrattuna Etelä-Savoon. Pohjois-Savossa alijäämä sotemenojen ja rahoituksen välillä on noin 27 miljoonaa euroa ja Etelä-Savossa noin 3 miljoonaa euroa. Valtiovarainministeriö talouslaskelma sekä FCG:n laatima erikoissairaanhoidon rakennejärjestelyjen selvitys ovat kokousmateriaalina.

FCG:n raportin mukaan jos tarkastellaan vain tulevan rahoituksen ja poistojen kehityksen kannalta, näyttää

Etelä-Savon tilanne vahvemmalta kuin Pohjois-Savon tilanne. Suhteessa kokonaisrahoituksen erot ovat yhteensä 5 % luokkaa.

Maakunnan muutoksen vaikutus aluekehitysrahoitukseen

Pohjois-Savon alue on suurempi, jossa on enemmän kilpailevia aluekehitysrahoituksen hakijoita. Kilpailutilanne tulee haasteelliseksi hankerahoituksen määrästä ja hakuvolyymista. Pohjois-Savossa EU-rahoituksen volyyymi on Etelä-Savoa n.100€/as pienempi. Kilpailu rahoituksesta on suurempi Pohjois-Savossa, koska useampi kaupunki hakee rahoitusta (Kuopio, Varkaus, Iisalmi), Etelä-Savossa Pieksämäki ei hae lähellekään väestöosuuttaan vastaavaa rahoitusmäärää. Pohjois-Savossa koulutuksen rahoituksesta kilpailee useampia koulutuksen järjestäjiä: Itä-Suomen yliopisto, Savonia ammattikorkeakoulu, Humanistisen ammattikorkeakoulun kampus sekä erillisiä tutkimuslaitoksia. Hankerahoituksella ja -volyyymilla on suuri merkitys yritystoimintaan ja koulutukseen. Arvio on, että Savonlinnan menettää Pohjois-Savoon siirtymisessä n. 15-20 milj. € EU-rahoituspotentiaalin.

Maakunnan vaihdoksen vaikutukset ammattikorkeakoulun toiminnalle

XAMK:N johton mukaan erittäin suurena riskinä on XAMK:n kehittämisrahoituksen hyvin todennäköinen laskeminen, joka heikentää XAMK:n taloutta ja siten vaarantaa XAMK:n jatkamisen Savonlinnassa.

Pohjois-Savossa, johtuen rahoituksen pienemmästä määrästä ja suuremmasta kilpailusta rahoituspotentiaali on n. 15-20 milj. € pienempi. Pohjois-Savossa koulutuksen rahoituksesta kilpailee useampia koulutuksen järjestäjiä. Pohjois-Savossa TKI rahoitusta hakevat Kuopion lisäksi myös Varkaus ja Iisalmi, Etelä-Savossa Pieksämäki ei juuri hae. Savonlinnan kampukseen kohdistuva ulkopuolisen TKI-rahoituksen määrä on suhteellisen korkea, mikä oleellisesti lisää ministeriöltä saatavaa rahoitusta. Savonlinnan kampuksen toiminta on nyt vuositasolla tarkastellen tappiollista noin 0,5 milj. euroa vuodessa. T&K rahoituksen kasvattamisen avulla tappiota saadaan pienennettyä, mutta Pohjois-Savossa T&K rahoituksen kasvattaminen ei tule todennäköisesti onnistumaan. Ylimaakunnallisten hankkeiden osalta toiminta on hankalaa. Ottaen huomioon opiskelijoiden suhteellisen suuremman määrän ja EU-rahoituksen suhteellisesti pienemmän määrän, Pohjois-Savon edellytykset korkeakoulutuksen tukemiseen ovat jo nykyisellään heikkomat kuin Etelä-Savossa.

XAMK:n opiskelijamäärä Savonlinnassa on nousemassa 1400 opiskelijaan. XAMK:n johdon arvion mukaan erittäin suurena riskinä on XAMK:n kampuksen alasajokierre Savonlinnassa.

Maakunnan vaihdoksen vaikutukset Samiedun toiminnalle

Riskinä on XAMK-yhteistyön heikentyminen, koska se edellyttäisi

ylimaakunnallista yhteistyötä. Samiedun ja XAMK:n yhteistyö on turvattava. Samiedun kehittämishankkeiden rahoituksen ja hankevolyymin turvaaminen on turvattava, koska perusrahoitus vähenee ja hanketyö kompensoi sitä. Samiedulle on tärkeää yritys yhteistyön turvaaminen, jos hankerahoituksen ja -volyymin taso muuttuu. Vaarantuu ko hanketoiminnassa olevien työsuhteet (84 työntekijän työsuhde on riippuvainen eri suuruusluokan hankerahoituksesta)? Jos vaarantuu, se aiheuttaa isoja leikkauspaineita Samiedun toimintaan. Järjestämislupa on Samiedun toiminnan perusta ja nykyisen järjestämisluvan perustana on ollut nykyiset maakunnat. On otettava huomioon myös se, että Pohjois-Savossa koulutuksen rahoituksesta kilpailee useampia koulutuksen järjestäjiä

Maakunnan mahdollisesti muuttuessa Pohjois-Savon **edunvalvonta-asioiden painoarvo** voi vähentyä, koska Savonlinnan väestöllinen osuus pienenee. Pohjois-Savossa 11,9 % Etelä-Savossa 23,3 %

EU-rahoituksen osalta Pohjois-Savossa kilpailtaisiin suuremmalla alueella ja useampien toimijoiden välillä. Miten käy ns. reuna-alueiden edunvalvonnan, toimiiko alueellinen tasa-arvo?

Maakunnan vaihdoksessa **ulkoraja- ja Pietari-yhteistyön** osalta on riskinä, että yhteistyö heikkenee, koska Savonlinna irtaantuu Kaakkois-Suomi kokonaisuudesta, jossa Pietari-yhteistyö on hyvin voimakasta ja jossa on iso ENI-rahoitusohjelma. Todennäköisesti ENI-ohjelman instrumentti ei ole tuolloin enää käytettävissä, koska Pohjois-Savo ei ole ENI-ohjelman ydinaluetta eikä välttämättä edes liitännäisaluetta. Liitännäisalueeltakin hakumahdollisuudet ovat huomattavasti heikommat ja Pohjois-Savo todennäköisesti on osa Pohjois-Karjalan - Karjalan tasavalta -ohjelma-alueen liitännäisaluetta. Pietari-ENI- ohjelman käyttömahdollisuudet heikentyvät ja saattavat jopa käytännössä lakata. Savonlinna on ollut vahva osa Kaakkois-Suomen Pietari-yhteistyörakenteessa.

Matkailun kehittämisen osalta Savonlinnan Matkailu Oy:n toimitusjohtajan mukaan Saimaan alueen matkailuhankkeet ja yhteistyö on turvattava. Pohjois-Savossa panostus matkailuhankkeisiin on ollut pienempi. Savonlinnan seutu on saanut aluekehitysrahaa erittäin hyvin suhteutettuna alueen kokoon. Maakunnallisen vahvan panostuksen ja sitoutumisen matkailun kehittämiseen halutaan jatkuvan myös tulevaisuudessa. Jatkossa tärkeänä nähdään myös LakeSaimaa – Purest Finland brändin vahvistaminen.

Maakunnan ylittävien hankkeiden saaminen on erittäin haasteellista.

Sote-maakuntavalmistelun yhteydessä riskinä on, että Pohjois-Savosta voi tulla kriittisiä kannanottoja Savonlinnan

mahdollisesta siirtymisestä Pohjois-Savoon.

Kokonaisuutena arvioituna voimassa olevan maakuntajaon muuttaminen ei ole edellä mainituilla perusteilla Savonlinnan kaupungin edun mukaista.

Mikäli valtioneuvosto päättää Savonlinnan Sote-maakunnaksi Pohjois-Savon sote-maakunnan, niin Savonlinnan kaupunki esittää Savonlinnan jäämistä Etelä-Savon maakuntaliittoon, jotta kaupungin elinvoiman kehittämiseksi elintärkeät Savonlinnan ammattikorkeakoulukampuksen, teknologiapuiston ja Samiedun sekä Saimaan matkailumarkkinoinnin toimintamahdollisuudet turvataan.

(valmistelu: hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus p: 044 417 4041, talousjohtaja Arja Petriläinen p: 044 417 4096, vs. elinkeinojohtaja Jarmo Häkkinen p: 044 417 4008, hallintopäällikkö Seija Hytönen p: 044 417 4044)

Kaupunginhallitus käsittelee asiaa 7.9.2020.

Kaupunginjohtajan esitys kaupunginhallitukselle on:
Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto antaa selostusosassa olevien tietojen, analyysien ja johtopäätösten perusteella liitteenä E olevan lausunnon.

Henkilöstöpäällikön esitys:

Yhteistyötoimikunta antaa asiasta lausunnon.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi: Kaupunginhallitus